

TEZKİRE GELENEĞİNİN SON ÖRNEKLERİNDEN VELİ RECAİ VELİBEYOĞLU VE *BÜTÜN TÜRK ŞAİRLERİ*

Gözde ÖZCANAR

Fatih Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Eski Türk Edebiyatı Yüksek Lisans Mezunlu

ÖZ

Tezkireler, şair ve ediplerin biyografileriyle şiirlerinden örnekleri kapsayan eserlerdir. Veli Recai Velibeyoğlu'nun "Bütün Türk Şairleri" isimli eseri XX. yüzyılda bu türde kaleme alınmış eserlerin bilinen son örneklerindedir. Veli Recai Velibeyoğlu, Bütün Türk Şairleri adlı eserinde şairlerin kısa biyografilerini alfabetik sıra ile vermiştir. Şairlerin çoğunun şiirlerinden örnekler almış, kaynaklarını cilt ve sayfa numaralarıyla kaydetmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Veli Recai Velibeyoğlu, Bütün Türk Şairleri, tezkire, şair tezkireleri*

ONE OF THE LASTEST EXAMPLES OF TEZKİRE TRADITION VELİ RECAİ VELİBEYOĞLU AND ALL TURKISH POETS

ABSTRACT

Tezkires are kinds of texts which cover the biographies and some sample poetry of poets or men of letters. All Turkish Poets by Veli Recai Velibeyoğlu is one of the latest known examples of this genre written in the XXth century. Veli Recai Velibeyoğlu, in this work, includes the short biographies of poets in the alphabetical order. He in his work, has provided the reader with examples of many poets' poems and then recorded this information together with page and volume numbers.

Keywords: *Veli Recai Velibeyoğlu, All The Turkish Poets, tezkire, tezkires of poets*

I. GİRİŞ

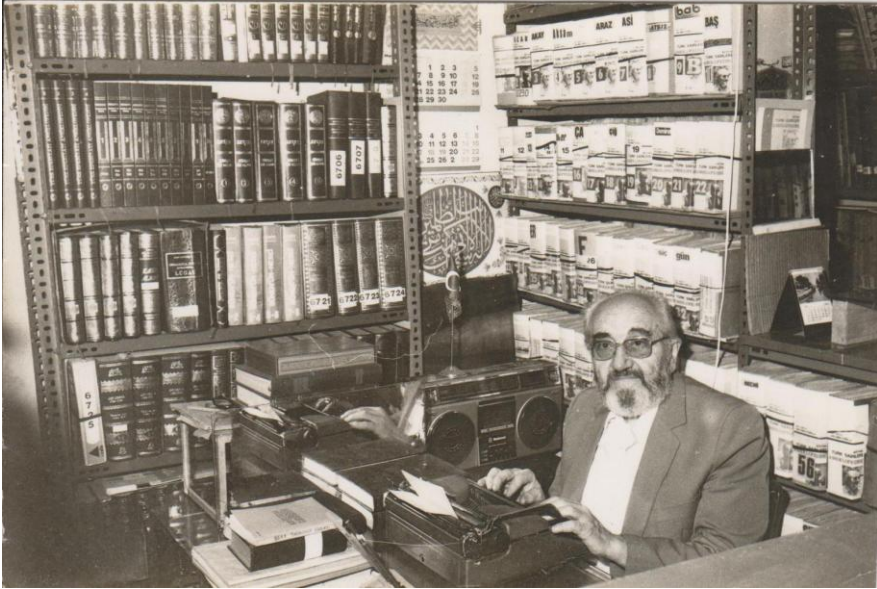
Şairlerin hayatlarından ve eserlerinden bahseden ansiklopedik mahiyetteki biyografi mecmualarına "tezkire" denir. Tezkireler bütün Doğu edebiyatlarında bir çeşit edebiyat tarihi vazifesi görmüşlerdir. Arap edebiyatında "tabakat" adı verilen bu çeşit eserler, Türk ve İran edebiyatlarında büyük rağbet görmüş ve birçok tezkirenin yazılmasına kaynaklık etmiştir. (İsen, 1989: 22)

Eski Türk Edebiyatı'nda şairlerin biyografilerini ve şiirlerinden örnekleri kapsayan bu eserler Ali Şîr Nevâî'nin *Mecâlisü'n Nefâis*'i ile başlamış Veli Recai Velibeyoğlu'nun *Bütün Türk Şairleri* isimli eserine kadar pek çok tezkire yazılmıştır.

Kendisi de bir şair olan Veli Recai Velibeyoğlu'nun asıl mesleği öğretmenliktir. Öğretmenliğinin yanında gazetecilik, yazarlık, şairlik gibi pek çok vasfı bulunmaktadır. Hayatı boyunca kendisini rehber olarak görmüş insanlara okumayı sevdirmeyi amaç edinmiştir. Bu yolda çok sayıda kitap yazmış eserlerinin bir kısmı basılmış bir kısmı ise basılmayı beklemektedir.

Veli Recai Velibeyoğlu, Kırşehir'in Mucur ilçesinde 1916 yılında doğmuştur. İlkokulu Mucur'da okumuş, Adana Muallim Mektebi'nden 1938'de mezun olmuştur. 1968'e kadar İzmir, Mucur ve İstanbul'da öğretmenlik yapmıştır. Adana Muallim Mektebi'nde öğrenciyken şiirler yazmaya başlamış ve bu şiir yazma azmi hayatının sonuna kadar devam etmiştir. Şiirlerinde "Dindarî" ve "Âşık Dindarî" mahlaslarını kullanan Veli Recai Velibeyoğlu, şairliğinin yanında yazarlık ve gazetecilik faaliyetlerinde bulunmuş, 1961-65 yılları arasında 365 günlük yapraklı duvar takvimi olan *Velibeyoğlu Takvimi*'ni çıkarmıştır. Bu takvimin ön yüzü bugün kullanılan takvimlerle benzerlik gösterirken arka yüzü tanınmamış şairlerin şiirlerine yer vermesi yönüyle önemlidir. 1956-1962 yılları arasında Mucur Gazetesi'ni, 1960-64 yılları arasında İslam- Türk Gazetelerinin yayımına katılmıştır. Mucur'da Define Matbaası'nı kurarak gazeteler, kitaplar, sözlükler, dergiler çıkarmış, İstanbul'da da bir süre matbaacılıkla uğraşmış, 1991 yılında 75 yaşında vefat etmiştir.

Veli Recai Velibeyoğlu Mucur'da yapmış olduğu yayın hayatıyla Mucur'un Ahmet Mithat Efendisi olarak kabul edilmiş, İstanbul'a taşındıktan sonra da yazmayı bırakmamış Aksaray PTT'si arkasındaki evinin alt katında kendisine ait özel kütüphaneyi kullanıma açarak insanları okumaya teşvik etmiştir.

Fotoğraf: Veli Recai Velibeyoğlu şahsi kütüphanesinde. Arkasında yer alan klasörler *Bütün Türk Şairleri* isimli eserinin klasörleridir.

Veli Recai Velibeyoğlu'nun 99 klasörden oluşan *Bütün Türk Şairleri* isimli eseri Velibeyoğlu ailesi tarafından Fatih Üniversitesi Katip Çelebi Kütüphanesi'ne bağışlanmıştır. Kütüphanenin içindeki bir odada Veli Recai Velibeyoğlu'nun bağışlanmış olan tüm kitapları ve basılmamış çalışmaları yer almaktadır.

BASILMIŞ ESERLERİ

Şiir Kitapları

1. Hicret Kuşları, Sühulet Matbaası, İzmir, 1943
2. Esmâ'ül-Hüsna: En Güzel İsimler, Define Matbaası, Mucur, 1962
3. Azgın Aşkın Gönle Viridi, İstanbul, 1975
4. Aşık Dindarî Dilinden, Eskimeyen Aşk, İstanbul, 1981

Piyes

1. Ormanları Kuralım, Saadete Erelim-iki perdelik-, Kutulmuş Matbaası, İstanbul, 1966

Araştırma- İnceleme Kitapları

1. Müslüman Ahlâkından Kırk Yaprak, Define Matbaası, Mucur, 1962
2. Cuma Namazı Rehberi, Define Matbaası, Mucur, 1956
3. Eşsiz Bir İnsan Örneği: Hazreti Muhammed, Define Matbaası, Mucur, 1957
4. 28 Peygamber II: İdris Aleyhisselâm, Define Matbaası, Mucur, 1956
5. 28 Peygamber III: Nuh Aleyhisselâm, Define Matbaası, Mucur, 1956
6. 28 Peygamber IV: Hud Aleyhisselâm, Define Matbaası, Mucur, 1957
7. 28 Peygamber V: Salih Aleyhisselâm, Define Matbaası, Mucur, 1957
8. 28 Peygamber: İbrahim Aleyhisselâm, Define Matbaası, Mucur, 1957
9. Cin Var Yok, Define Matbaası, Mucur, 1957
10. Sadaka, Define Matbaası, Mucur, 1957
11. Hz. Ali, Define Matbaası, Mucur, 1957
12. İslam'da Meşhur İmamlar, Define Matbaası, Mucur, 1957
13. Kadir Gecesi, Define Matbaası, Mucur, 1958
14. Ramazan: Oruç, Define Matbaası, Mucur, 1958
15. Cehennem, Define Matbaası, Mucur, 1957
16. Saff, Define Matbaası, Mucur, 1958
17. Fâsık, Define Matbaası, Mucur, 1958
18. Cihat, Şehitlik ve Gazilik, Define Matbaası, Mucur, 1960
19. İslam Cep Lügat ve Ansiklopedisi, Velibeyoğlu Yayınları, Mucur, 1960
20. Din Sözlüğü, Define Matbaası, Mucur, 1962
21. Zâkirzâde Abdullah Bîçare Divanı, Define Matbaası, Mucur, 1963
22. Geyveli Güvâhi
23. Aşere-i Mübeşşere, Zübeyr Bini El Avvam, Define Matbaası, Mucur, 1963
24. Velibeyoğlu Takvimi (İslam-Türk Gazetesi tarafından yayınlanmıştır.)
25. Kader: Alın Yazısı, Define Matbaası, Mucur, 1957
26. Ümmi Bir Aşık Geyicik Köyü'nden Aşık Hasan, Sümer Matbaası, Kayseri, 1947

27. Çağımız Halk Şairlerinden Seçme Şiirler, Define Matbaası, Mucur, 1960
28. Bayrak, Define Matbaası, Mucur, 1960
29. Türk Hükümdarları (1960 yılından önce Mucur Gazetesi'nde tefrikasına başlanmış, 1964'te İslam- Türk Gazetesi'nde II. Abdülhamit'le bitirilmiştir. Ardından gazetede kitap şeklinde yayımlandığı duyurulmuştur.)
30. Örneklerle Basılı Bütün Şiir Kitapları Antolojisi, Guryay Matbaacılık, İstanbul, 1975

BASILMAMIŞ ESERLERİ

1. *Türk Hamaset Şiirleri*: Mucur Gazetesi'nde tefrika edilmiştir. Milli/hamasi tarzda yazılmış şiirlerinden örnekler verilen isimler şunlardır: İhsan Hınçer, Dr. Rıza Nur, Faruk Nafiz Çamlıbel, Hüseyin Nihal Atsız, Bora Gazi Giray Han, Arif Nihat Asya, Yusuf Ziya Ortaç.

2. Naatlar Koleksiyonu: Mucur Gazetesi'nde tefrika edilmiştir. Naatlarına yer verilen isimler şunlardır: Divan şairi Çâkî'nin bir naatı ile Meftûnî'nin *Sivas Şairleri* adlı kitaptan alınmış naatları, Abdulahad Nuri ile Külhaşzâde Rahmi'nin aynı adlı kitaptan alınmış birer naatı yer alır.

3. Divanlar Kataloğu ve Şairleri: "İstanbul Kütüphaneleri Kılavuzu" adı altındaki çalışmalarını 24 yıl sürdürdükten sonra bu "*Divanlar Kataloğu ve Şairleri*" adlı yapıtı ortaya çıkmıştır. 10 klasörden oluşur 1521 divan ve şair yer alır.

4. Velibeyoğlu Sözlüğü: Osmanlıca: Arapça, Farsça, Türkçe sözlüktür. Eser, 12 klasörden oluşur. Fatih Üniversitesi Katip Çelebi Kütüphanesi'nde yer almaktadır.

5. Tasavvuf Ansiklopedisi: 27 klasör olan eser Fatih Üniversitesi Katip Çelebi Kütüphanesi'nde yer almaktadır.

6. Bestekâr Şairler Ansiklopedisi: 3 klasör olan eser 478 şairden oluşur. Fatih Üniversitesi Katip Çelebi Kütüphanesi'nde yer almaktadır.

7. Tüm Türk Hakanları Ansiklopedisi: Yaklaşık 10 klasörden oluşan eser Fatih Üniversitesi Katip Çelebi Kütüphanesi'nde yer almaktadır.

8. Büyük İslam- Türk Ansiklopedisi: Velibeyoğlu'nun tüm eserlerinin bir araya gelişinden ortaya çıkmıştır. 105 klasör tutmaktadır. Fatih Üniversitesi Katip Çelebi Kütüphanesi'nde yer almaktadır.

9. Bütün Türk Şairleri Ansiklopedisi: Veli Recai Velibeyoğlu'nun *Bütün Türk Şairleri* isimli eseri yazımızın ana konusunu oluşturmaktadır.

II. VELİ RECAİ VELİBEYOĞLU'NUN "BÜTÜN TÜRK ŞAİRLERİ" ADLI ESERİ

Veli Recai Velibeyoğlu'nun edebiyatla tanışması, henüz küçük yaşlardayken babaannesi vesilesiyle olmuştur. Babaannesinin edebiyata olan ilgisi, Veli Recai Velibeyoğlu'nun edebiyata karşı merakını uyandırmış, bu sevgi okul kitaplığında yer alan Sadettin Nüzhet Ergun'un eserleriyle pekiştirilmiştir. Sadettin Nüzhet Ergun'un "*Edebiyat ve Edebiyat Tarihi Özü*" adlı kitabını okurken o zamanki bilgileriyle kitaptaki bazı noksanlıkları görmüş,

bundan cesaret alarak kitap yazma isteği duyarak, şair ve yazarların hayatlarını not etmeye 1931’de henüz 15 yaşında iken başlamıştır.

Adana Muallim Mektebi’nde öğrenciyken okulda o dönem edebiyat öğretmeni olan Arif Nihat Asya’nın da büyük destekleriyle şiir üzerine çalışmalarına hız vermiştir. Şairlerin biyografileri ve şiirlerinden örnekleri not ederek başladığı çalışma 99 klasöre ulaşmış, on beş bini aşkın şairi kaydetmiştir.

Bütün Türk Şairleri oluşturulurken; tezkireler, derleme ve nazire mecmuaları, tarihler, dağınık vesikalar (belgeler), kitaplık fişleri, basın yayınları gibi her türlü kaynaktan yararlanılarak, şairler alfabetik dizeye koyulmuştur. Bu dizinin düzeninde şiirde kullandığı takma adı (mahlası), ünlü olduğu adı ile son yüzyıllardakilerinin de soyadları biyografilerinin başına eklenmiştir.

Eser, ön sözünün ve kısaltma dizinlerinin yer aldığı 11289 numaralı klasörle başlamaktadır. Klasörler 11289,11290, 11291, 11292 şeklinde devam etmektedir. Yazar, karşısına çıkan Türk kültürüne katılmış ve Türkçe şiir yazmış olan tüm şairleri din, mezhep ayırmaksızın esere almış, yaşadığı kuşakta şairlere öncülük etmiş, tarihi olaylara karışmış, divan ve şiir kitabı yazmış, tezkire, antoloji, eski cönk ve şiir mecmualarına girmiş, dilden dile eseri bugüne kadar ulaşmış şairlerin yanında, diğer alanlarda kendini göstermekle beraber iyi-kötü şiir yazmaya muktedir olanları da esere almakta sakınca görmemiştir.

Şairlerle ilgili bilgiler toplanırken, yaşayan şairlerin hemen hepsine tanıtma fişi gönderilerek birinci ağızdan bilgiler toplanmaya çalışılmış, karşılıklı gönderilen mektuplar, tanıtma fişleri, fotoğraflar tüm belgeler klasörlerin içine eklenmiştir. Şairlerle ilgili bilgileri içeren yayınlanmış kaynaklara çok önem verilip, bu kaynaklar detaylarıyla kaydedilerek, ulaşılmış gazete ve dergilerde yer alan şairlerle ilgili bilgiler kesilip klasörlere ilave edilmiştir.

Eserde, kitaplık taraması konusunda oldukça titiz davranılmış, kitaplıklardan alınan listeler klasörlerin içine koyulmuştur. Yazar, bir seferinde şair Fazıl Hüsnü Dağlarca’yı kaydederken İstanbul Merkez Kütüphanesi’ni arayarak şaire ait olan eserleri sormuş, bunun üzerine dokuz şiir kitabı olduğu söylenince, kendi kitaplığında yaptığı araştırmalar sonucunda asıl sayının çok daha fazla olduğunu görerek, bu yanlış bilgiye razı olamamış, bizzat kütüphane müdürlüğüne, bütün eserleri kitaplık numaralarıyla birlikte göndermiştir. Göndermiş olduğu bu listenin bir kopyası 11307 numaralı klasörün Fazıl Hüsnü Dağlarca maddesinde yer almaktadır.

Eserin ön sözünde; şairler hakkında bilgileri aktarırken, okuyucuların rahatlıkla istifade edebilmeleri için sade bir dil tercih edildiği ifade edilmiştir. Hem Osmanlı Türkçesi’yle hem de günümüz harfleriyle yazan, Arapça ve Farsçaya hakim olan Veli Recai Velibeyoğlu, eserinin bir kısmını Osmanlı Türkçesiyle bir kısmını günümüz harfleriyle oluşturmuştur.

Eserin küçük bir bölümü daktilo edilirken geri kalan bölümleri yazarın el yazısıyla oluşturulmuştur. Şairlerle ilgili bilgilerin yer aldığı kaynakçaların

hepsi eski-yeni ayırt etmeksizin Osmanlı Türkçesi'yle yazılmıştır. Eserde, her şairin kaynakçası kendi maddesinde yazılmış, bir kısmının sadece biyografilerine, bir kısmının sadece şiirlerine, bir kısmının da hem biyografi hem de şiirlerine yer verilmiştir. *Bütün Türk Şairleri*'nin ön sözünde eserin genişliği nedeniyle eksiklikleri olabileceği şöyle ifade edilmiştir:

“Böylesi eserler kaleme alanın elbette birçok yanlış ve noksanları da olabilir. Belki de sürekli, karşılaştırmalı, belgeli çalışmalarımız yüzünden yanlış ve noksanları mümkün olduğu kadar azaltmaya çalıştık. Bunun derecesini ileride göreceğiz. Ölçümüzü elden geldiği kadar geniş tutmamızın tek sebebi kitabın isminden de anlaşılabilir. Özellikle kitap ana kaynak ödevini görebilecektir. İleride edebiyat tarihçileri varsınlar bölümlere ayırarak derinleştirsinler. Yanlışları düzeltsinler. Noksanları tamamlasınlar. Fazlalıkları çıkarsınlar. Alta üste geçirme işlemlerini yapsınlar. Bizim kaynakları göstermemiz bile gelecek için birçok faydalar sağlayabilir. Dar alanlarda inceleme yapanlar, eser yazarlar bile eserlerinin olgunluğunu savunamazlar sanırız. Kaldı ki biz çok geniş ve tam anlamıyla *Bütün Türk Şairleri*'nin böyle bir olgunluğunu savunmak şöyle dursun aklımızdan da geçiremeyiz. Allah'ın verdiği iktidarla bütün çabamızı harcaıverdik.”

Yazar, eseri sağlığında basmak için çok uğraşmış, eserin ön sözünü çoğaltarak dönemin devlet adamlarına, bakanlarına, parti başkanlarına, büyük iş adamlarına yollamış, hiçbir cevap alamamıştır. UNESCO'ya yazılı başvuruda bulunmuş bu başvurusunun bir örneğini de 11289 numaralı klasöre eklemiştir. Bunca çabasına rağmen hiçbir yerden destek görememiş ve bu çalışma uzun yıllar kütüphanesinin raflarında basılmayı, insanların yararına sunulmayı beklemiştir.

Bütün Türk Şairleri, Mehmet Nâil TUMAN'ın *Tuhfe-i Nâilî* isimli eseriyle biçim yönüyle benzerlik göstermektedir. *Tuhfe-i Naili'de* şairlerin kısa biyografileri alfabetik sıra ile yazılmış, şairlerin çoğunun şiirlerinden örnekler verilmiş, hangi kaynaklardan yararlanıldığı cilt ve sayfa numaraları ile birlikte kaydedilmiştir. Bu bakımdan *Bütün Türk Şairleri*'nin *Tuhfe-i Nâilî* geleneğinde yazılmış bir eser olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır; fakat Veli Recai Velibeyoğlu'nun *Tuhfe-i Nâilî*'yi gördüğüne dair herhangi bir kayıt yoktur. Eser içerisinde yer alan kaynaklarda da *Tuhfe-i Nâilî* yer almamaktadır.

III. SONUÇ

Veli Recai Velibeyoğlu'nun “*Bütün Türk Şairleri*” isimli eseri 20. yüzyılda tezkire türünde kaleme alınmış eserlerin son örneklerindedir. Yazar, henüz 15 yaşında başladığı bu çalışmaya ölümüne kadar devam etmiş, eser üzerine uzun yıllar çalışmıştır.

Şairlerle ilgili bilgilerin yer aldığı fişler, klasörler içerisinde harf sırasına göre toplanmış ve 99 klasörler olan bu hacimli eser ortaya çıkmıştır. *Bütün Türk Şairleri*'nin A-D arası şairleri kapsayan ilk 22 klasörü, yüksek

lisans tezi olarak tarafımca hazırlanmış, eserin A harfinde 2932, B harfinde 1622, C harfinde 575, Ç harfinde 746, D harfinde 1074 şair kaydedilmiştir. Eser, A'dan D'ye kadar toplamda 6949 şairi ihtiva etmektedir. Eserin geri kalan kısmı ise Fatih Üniversitesi'nin yüksek lisans öğrencileri tarafından çalışılmaya devam edilmektedir.

Veli Recai Velibeyoğlu, eserini oluştururken Türkçe şiir yazar şairlerin ve bu şairlere ait şiirlerin yitip gitmesini engellemek, Türk Edebiyatı'nın zengin şair listesini eski yeni ayırmaksızın ortaya koyarak, araştırmacıların kolaylıkla istifade edebilmelerini amaçlamıştır. Eserin tamamı basıldığında Türk Edebiyatı'nda şairler hakkında yapılacak akademik çalışmalara kaynak olacak hacimli bir eser bilim dünyasına kazandırılmış olacaktır.

EKLER

Eserde şairlerle ilgili bilgilerin verilmiş şeklini göstermek için bazı şairleri örnek olarak alıyoruz:

“**AROLAT, Ali Mümtaz, İstanbul (1897-1967):** 1897 yılının 23 Temmuzunda Sarıyer'de doğdu. Babası umumi harpte Sarıkamış taarruzunu yapmamak için üçüncü ordu kumandanlığından istifa eden Hasan İzzet Paşa'dır. Ali Mümtaz ilk ve orta tahsilini Galatasaray Lisesi'nde yaptı. Umumî harbe on sekiz yaşında iştirâk etti. 1918'de ihtiyat mülâzımlığı ile terhis olundu. Tahsiline devam etti. 1922'de âli ticaret mektebini bitirdi. Muhtelif bankalarda çalıştı. Ali Mümtaz ilk şiirlerini Nedim Mecmuası'nda neşre başladı. Nedim'in ikinci sayısında bir manzumesi çıktı. Sonra “Venedik, Samsun'un İntikamı, İki Tasvir, Billûr Saray, Haberci” gibi şiirleri gene aynı mecmuada intişar etti. Daha sonra şair, Güneş, Yarım, Yeni Mecmua'da ve en çok Dergâh ile Millî Mecmua'da bir hayli manzumesi görüldü. Şiirlerinden bir kısmını Bir Gemi Yelken Açtı adlı bir kitap haline tabettirdi. (1926) Son yıllar zarfında bilhassa Varlık Mecmuası'na şiirler verdi. **Eseri:** Bir Gemi Yelken Açtı, İstanbul, 1926

Bir Gemi Yelken Açtı

Bir gemi yelken açtı hayal iklimlerine,
Civarından çılgınlıkla yorgun martılar kaçtı
Rüzgâr sürüklenirken derinlerden derine;
Hayâl iklimlerine bir gemi yelken açtı.

Beyaz yelkenlerinde ölgün bir kızılığın
Titrek son akisleri dalgalandı belirsiz;
Toplanırken göklerde bulutlar yığın yığın
Hırçın bir fırtınayı düşünüyordu deniz.

Ufuklarda solarken altın şafak gülleri
Yabancı âlemlerden sâadetler, emeller,
İhtiraslar, bekleyen kimsesiz gönülleri
Gizlice sıkıyordu kızgın demirden eller.

En katı yüreklinin bile bu sabah iki,
Üç damla yaş kurudu solgun yanaklarında;
Açılan yolcuların hepsi hissetmişti ki
Bugün de erişilmez o diyâra, yarın da...

Mâdem ki o iklime erişmeye imkân yok,
Neden böyle vakitsiz enginlere çıkışlar?
Bulutlar toplanıyor, ufukta dalgalar çok,
Kış geliyor, yelkenler emin bir yerde kışlar.

Yolcular diyorlar ki: -Erişmek ümidi az;
Biliriz dalgaların her biri bir mezarlık.
Belki de içimizden hiçbiri ayak basmaz,
Lakin yolunda ölmek, bu da bir bahtiyarlık!

Ufkun dört duvarına kanadını vurarak
Rüzgâr sürüklenirken derinlerden derine,
Gümüş yelkenlerini yüksekte savurarak
Bir gemi yelken açtı hayal iklimlerine.

Gazete ve Dergilerden Alınan Kupürler:

“Bezme” Şiiri- Varlık Mecmuası sayı: 97

“Edebiyatçılarımızı Tanıyalım: Ali Mümtaz Arolat” Yazan: M. Behçet

Şairin Kaynakçası:

VRV(1726) Büyük Harpten Sonrakiler -20-, VRV(2739) Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü -26-, VRV(5767) Hisar Dergisi VII (46-26), VRV(5100) Türk Ozanları Antolojisi -58-, VRV(2802) Türk Armağanı -36-26-23-16-, VRV(5446) 50 Yılın Türk Edebiyatı -77-, VRV(6009) Türkiye’de Kim Kimdir -77-, VRV(5414) Cumhuriyet Devri Türk Şiiri -30-36-, VRV(4943) Edebiyat Üzerine Makaleler -114-548-, VRV(6357) Resimli Türk Edebiyatı Sözlüğü -46-, VRV(1273) Sanatçılar -18-, VRV(5782) Resimli Türk Edebiyatı Tarihi II -1143-, VRV(983)Resimli Türk Şairleri Antolojisi -27-, VRV(5609) Her Ay Dergisi sayı 4 sayfa 2, VRV(3758) Dünden Bugüne Türk Şiiri Antolojisi -688-, VRV( ) Edebi Bilgiler -16- 86-168-, VRV(1081) Türk Yenilik Şiiri Antolojisi -124-, Varlık Şiirleri Antolojisi -33-, Türk Şairleri I -448-, Edebiyat Antolojisi III, Türk Edip ve Şairleri IV -98-, Edebiyatçılarımız ve Türk Edebiyatı, VRV(1189) Bir Eski Bir Yeni Şiir Antolojisi -117-”

“**ÂSİM, Mehmed, İstanbul:** XIX. yüzyıl şairlerinden Âsım hakkında yalnız *Fatîn Tezkiresi*’nde kısa bir bilgi vardır. Asıl adı Mehmed olan Âsım Efendi İstanbul’da doğmuştur. 1240 (m. 1824) da metrûk defterdâr mektupçusu odasına devam ederek oradan 1254 (m. 1841) yılında masraf nezâreti içerisinde açılan tahrîrât odasına memûriyet değiştirmiştir. 1261 (m 1845) yılında râbia rütbesine nâil olmuştur.

Gazel

Dil sûz-ı firâkınla uyanıktır efendim
Derdim kime yansam o da yanıktır efendim
Her dem Kızılırmak gibi cûş itmede eşkim
Ağlatma gözüm kana boyanıktır efendim
Bir mertebe cûş itdi ki seylâb-ı sirişkim
Deryâ o akıntı ile bulânikdir efendim
Bir şey dir ise hakkıma bühtân idüp ağyâr
Kâfirlere aldanma münâfikdir efendim
Âsım yanarak hâlîmi arz eylerim ammâ
Derdim kime yansam o da yanıktır efendim”

Eserden alınan örnek şairlerde görüldüğü gibi ilk olarak şairle ilgili bilgi verilmiş, basılmış eseri varsa belirtildikten sonra örnek şiir ardından da şairle ilgili bilgilerin yer aldığı kaynaklar sıralanmıştır. Buradaki “VRV” kısaltması Veli Recai Velibeyoğlu’nun kendi kütüphanesini işaret etmektedir. Parantez içinde verilen numaralar ise kitapların kütüphanede kaçınıcı numarada olduğunu göstermektedir. Eserde, kütüphanesinde bulunmayıp yararlandığı kaynakları ise “VRV” koymadan numaraysız bir şekilde kaydetmiştir.

“ARUN, Özdemir Asaf, Ankara

Eseri:

Bir Kapı Önünde, 1957, İstanbul, Sanat Basım

Gazete ve Dergilerden Ahnan Kupürler:

“Ozan Özdemir Asaf Öldü” Tan Gazetesi 14/02/1981

“Özdemir Asaf Hiç Unutulur mu?” Milliyet Gazetesi 02/02/1979

“Ömeri İkiye Bölen” Şiiri- Bir Kapı Önünde sayfa 41

Şairin Kaynakçası:

VRV(8522) Kır Çiçeği Şiir Antolojisi -37-, VRV(11514) Çocuklara Şakacı Şiirler Antolojisi -47-, VRV(11604) Yalnızlık Paylaşılmaz -1978-, VRV(1204) Soyut Dergisi 104 -2-, VRV(8590) Kaynak Dergisi (10-12), VRV(11488)Kaynak Dergisi (15-127) Çeviri Şiir, VRV(5947) Dost Dergisi (34-22) (34-58) Çeviri Şiir, VRV(11488), Kaynak Dergisi (20-276)Çeviri Şiir, VRV(11488) Kaynak Dergisi (22-312), VRV(11488) Kaynak Dergisi (22-332) Çeviri Şiir, VRV(11488) Kaynak Dergisi (22- 343) Çeviri Şiir, VRV(11488) Kaynak Dergisi (22-359) Çeviri Şiir, VRV(11488) Kaynak Dergisi (22-367) Çeviri Şiir, VRV(11489) Kaynak Dergisi (154-30) Çeviri Şiir, VRV(11490) Kaynak Dergisi (42-153) Çeviri Şiir, VRV(11492) Kaynak Dergisi (49-23) Çeviri Şiir, VRV(11492) Kaynak Dergisi (54-157) Çeviri Şiir, VRV(9251) Yeni Edebiyat Dergisi (3-32), VRV(8590) Kaynak Dergisi I (1-14), VRV(8590) Kaynak Dergisi I (3-10) Tercüme-i hali var, VRV(1847) Yeni Ufuklar Dergisi (47-419), VRV(1846) Yeni Ufuklar Dergisi (25-8), VRV(6046) Türk Dili Dergisi (109-21) Çeviri, VRV(6035) Türk Dili Dergisi XXVI (249-200), VRV(6035) Türk Dili Dergisi XXVI (250-410), VRV(6033) Türk Dili Dergisi XXI (219-184), VRV(5446) 50 Yıllık Türk Edebiyatı -267-269-277-281-317-318-359-, VRV(5252) Aşka Şiirler Antolojisi -21-, VRV(5414) Cumhuriyet Devri Türk Şiiri - 260/268-, VRV(4943) Edebiyat Üzerine Makaleler -

121-, VRV(5698) Türk Dili Dergisi XXIV (240-433), VRV(5698) Türk Dili XXIV (239-337), VRV(7009) Ansiklopedik Edebiyat Sözlüğü -550-, VRV(6047) Türk Dili Dergisi XII (135-134), VRV(7234) Şair Dostlarımız -69-, VRV(7440) Şiirimizde Taşlama -47-, VRV(8344) Bugünkü Türk Yazarları -48-, VRV(1172) Soyut Dergisi 72 sayfa 25, VRV(1174) Soyut Dergisi 74 sayfa 4, VRV(1173) Soyut Dergisi 73 sayfa -2-, VRV(1179) Soyut Dergisi 79 sayfa -21-, VRV(2728) Kabataşlılar Şiir Antolojisi -38-, VRV(5659) En Güzel Şiirler Antolojisi -13-74-, VRV(1926) Şairlerin Seçtikleri Antolojisi -315-, VRV(5684) Edebiyatımızda Şairler ve Yazarlar -118-, VRV(1952) 20. Yüzyıl Türk Şiiri Antolojisi -133-, VRV(6001) Türk Dili Dergisi XXV 244 sayfa -250-, VRV(5698) Türk Dili Dergisi XXIV 238 sayfa -271-, VRV(5697) Türk Dili Dergisi XXI 217 sayfa -8-, VRV(5697) Türk Dili Dergisi XX 215 sayfa -34-, VRV(8059) Yeni Şiirler 1950 - 34-, Çağdaş Türk Şiiri -32-, Şiirimizin Cumhuriyeti Yeniler -215 -219-, Şiirimizde Tabiat -60-, Genç Nesil Konuşuyor -6-7-8-, Ajans Türk 1960 Takvimi -80- 81-111-376-379-490-725-, Varlık Şiirleri Antolojisi -66-86-, VRV(6009) Türkiye’de Kim Kimdir-80-, VRV( ) Garip Şiirleri Antolojisi -26-, Varlık Yıllığı 11 sayfa -362-, Son Kuşak Şairleri -25-, VRV(669) Yeni Türk Şiiri Antolojisi 31-35-, VRV(934) Sevgi Şiirleri Antolojisi -33-, VRV(955) Bugünkü Şiirimiz -22-, VRV(3758)Dünden Bugüne Türk Şiiri Antolojisi -828-, VRV(942) Şiirimiz 1956 Antolojisi -48-, VRV(2396) Vatan Şiirleri Antolojisi -62-, VRV(676) 1962 Yıllığı -121-305-, VRV(3719) 1963 Türk Edebiyatı -101-, VRV(3720) 1964 Türk Edebiyatı -150-, VRV(941) Okullar Şiir Antolojisi -72-, VRV(1189) Bir Eski Bir Yeni Şiir Antolojisi -63-, VRV(1709) Yeni Şiirimizden Seçmeler -57-, VRV(1755)Sultan Türk Şiiri Antolojisi -10-”

Yazar, yukarıdaki örnek şairde olduğu gibi bazı şairleri kaydederken de şairlerle ilgili bilgilerin yer aldığı kaynaklara yer vermekle yetinmiştir.

KAYNAKLAR

İPEKTEN, Haluk (1986), *Türk Edebiyatının Kaynaklarından Türkçe Şu’arâ Tezkireleri*, Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yayınları, Erzurum

İSEN, Mustafa, KILIÇ Filiz, AKSOYAK, İsmail Hakkı (2002), *Şair Tezkireleri*, Grafiker Yayıncılık, İstanbul

İSEN, Mustafa (1989), “Divan Edebiyatında Bir Tür: Tezkireler”, *Milli Eğitim Dergisi*, Ekim

KURNAZ, Cemal, TATÇI, Mustafa (2001), *Tuhfe-i Naili -Divan Şairlerinin Muhtasar Biyografileri*, Bizim Büro Yayınları, Ankara

ÖZCANAR, Gözde (2013), *Veli Recai Velibeyoğlu'nun Bütün Türk Şairleri Adlı Eseri "A-D" Arası Şairler Cilt I-II-III-IV-V (İnceleme-Metin)*, Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, basılmamış yüksek lisans tezi, İstanbul

VELİBEYOĞLU, Veli Recai (1960), *Çağımız Halk Şairlerinden Seçme Şiirler*, Define Matbaası, Mucur

VELİBEYOĞLU, Veli Recai (1975), *Örneklerle Basılı Bütün Şiir Kitapları Antolojisi*, Güryay Matbaası, İstanbul